

حقوق و تکالیف مالک کشتی در حقوق ایران و حقوق بین الملل

نویسندگان :

یزدان گلستانی ، فرهاد پور رحیم ، یاسر بهشتی زاده

کتابخانه و اسناد ملی

۱۳۹۶

سرشناسه	گلستانی، یزدان، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	حقوق و تکالیف مالک کشتی در حقوق ایران و حقوق بین‌الملل/ نویسندگان یزدان گلستانی ، فرهاد پوررحیمی ، یاسر بهشتی‌زاده.
مشخصات نشر	تهران: آوانگارد، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۰۵ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۱-۰۳-۰
وضعیت فهرست	فیا
نویسی	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۰۲-۱۰۴.
موضوع	حقوق دریاها
موضوع	Law of the sea
موضوع	حقوق دریاها- ایران
موضوع	Law of the sea- Iran
موضوع	قانون دریایی
موضوع	Maritime law
موضوع	قانون دریایی- ایران
موضوع	Maritime law- Iran
شناسه افزوده	پوررحیمی، فرهاد، ۱۳۶۷ -
شناسه افزوده	بهشتی‌زاده، یاسر، ۱۳۶۷ -
رده بندی کنگره	۳۵۰/۱۰۰۳۷۸
رده بندی دیویی	۰۶۸/۳۴۲
شماره کتابشناسی	۲۷۰۵۱۸۶
ملی	

عنوان: حقوق و تکالیف مالک کشتی در حقوق ایران و حقوق بین‌الملل

نویسندگان: یزدان گلستانی ، فرهاد پور رحیمی ، یاسر بهشتی‌زاده

نوبت چاپ: اول ، بهار ۱۳۹۶

ناشر: انتشارات آوانگارد- تهران

چاپ و صحافی: نگارش - تهران

طراح جلد: سیما سوهانی

صفحه آرا: معصومه چگنی

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۱-۰۳-۰

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۹..... مقدمه

فصل اول: بیان مفاهیم

۱۴..... مبحث اول: کشتی

۱۶..... گفتار اول: تعریف کشتی

۱۷..... بند اول: مسافر از شهر تعرف خارج است

۱۷..... بند دوم: مصنوع بودن

۱۷..... بند سوم: شناور بودن

۱۸..... بند چهارم: اجزا و توابع

۱۹..... بند پنجم: حمل بار از طریق رودخانه را شناوری می شود

۲۱..... گفتار دوم: حقوق کشتی

۲۴..... مبحث دوم: کشتی در حقوق داخلی و بین الملل

۲۴..... گفتار اول: جایگاه حقوقی کشتی در حقوق داخلی

۲۴..... بند اول: مالک کشتی

۲۵..... بند دوم: مستاجر کشتی

۲۵..... ۱: قراردادهای اجاره کشتی

۲۶..... (۲-۱) اجاره کشتی به صورت لخت

۲۷..... (۲-۱) اجاره کشتی برای مدت معین

۲۸..... (۳-۱) اجاره کشتی برای سفر معین

گفتار دوم: جایگاه حقوقی کشتی در حقوق بین الملل..... ۲۹

مبحث سوم: مالکیت..... ۳۰

گفتار اول: تعریف حق مالکیت..... ۳۰

گفتار دوم: مال..... ۳۱

بند اول: مالکیت حقوق..... ۳۴

بند دوم: مالکیت اشیاء..... ۳۵

فصل دوم: حقوق حاکم بر مالک کشتی

مبحث اول: مالکیت و تابعیت کشتی ها..... ۳۷

گفتار اول: شرایط کسب تابعیت..... ۳۷

گفتار دوم: معیارهای کسب تابعیت کشتی..... ۴۰

بند اول: ساخت داخلی..... ۴۰

بند دوم: مالکیت ملی یا داخلی..... ۴۰

بند سوم: کارکنان کشتی..... ۴۱

الف: ناخدا..... ۴۲

ب: افسران کشتی..... ۴۳

ج: ملوانان فنی و سرویسهای عمومی..... ۴۴

مبحث دوم: پیدایش حقوق مالکیت برای کشتی..... ۴۴

گفتار اول: مشخصات مالکیت کشتی..... ۴۵

بند اول: شرایط کسب مالکیت برای کشتی..... ۵۲

بند دوم: حصول مالکیت کشتی..... ۵۴

- گفتار دوم: کسب مالکیت کشتی در حقوق بین الملل ۵۶
- بند اول: سیستم استفاده از پرچم مناسب در حقوق بین الملل ۵۸
- بند دوم: علل پیدایش و رواج استفاده از پرچم مناسب در حقوق بین الملل ۵۹
- مبحث سوم: آثار حقوقی مالکیت کشتی ۶۲
- گفتار اول: سند ثبت ۶۲
- گفتار دوم: باطل کردن ثبت کشتی و سلب تابعیت آن ۶۶
- بند اول: رصورتی که شرایط ثبت کشتی و حق برافراشتن پرچم ایرانی از بین رفته باشد ۶۶
- بند دوم: در صورتی که کشتی مفقود یا به دست دزدان دریایی و یا در نتیجه عملیات خصمانه تصرف شده باشد ۶۷
- بند سوم: در صورتی که کشتی متلاشی شده و از حیز انتفاع افتاده باشد ۶۹
- بند چهارم: در صورتی که مالک کشتی را رها کرده باشد ۷۰

فصل سوم: مسئولیت های ناشی از حمل توبه مالک کشتی

- مبحث اول: مسئولیت مدنی ناشی از حمل و نقل دریایی ۷۴
- گفتار اول: ویژگی های تعهد به نفع ثالث ۷۶
- گفتار دوم: دیدگاه های مختلف راجب به نفع ثالث ۷۸
- بند اول: نظریه وکالت و فضولی ۷۸
- بند دوم: نظریه دو قرارداد ۷۹
- بند سوم: نظریه ایقاع ۸۰
- مبحث دوم: مسئولیت قراردادی ناشی از حمل و نقل دریایی ۸۱
- گفتار اول: شرایط مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی ۸۳

- بند اول: به وجود آمدن ضرر ۸۴
- الف: خسارت ناشی از تاخیر در تحویل کالا ۸۴
- ب: تلف شدن کالا ۸۵
- ۱: تلف کل کالا ۸۵
- ۲: تلف قسمتی از کالا ۸۶
- ۳: خسارت به کالا ۸۷
- بند دوم: فرس مسئولیت ۸۷
- بند سوم: مسئولیت متصدی در حقوق ایران ۸۸
- بند چهارم: مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی در حقوق فرانسه ۸۹
- گفتار دوم: اثبات مسئولیت متصدی حمل و نقل و دعوی جبران خسارت ۸۹
- بند اول: خواهان ۹۰
- الف: فرستنده کالا ۹۳
- ب: گیرنده کالا یا ذینفع ظهرنویسی ۹۳
- ج: نمایندگان ۹۴
- ۱: اقسام نمایندگی ۹۵
- ۱-۱) نمایندگی قراردادی یا عهدی ۹۶
- ۲-۱) نماینده قانونی ۹۶
- ۳-۱) نماینده قضایی ۹۶
- د: خریدار کالا پس از رسیدن آن به مقصد ۹۷
- و: بیمه گران ۹۷

- ۹۷ بند دوم: خواننده
- ۹۸ الف: خواننده در دعوی مبتنی بر قرارداد
- ۱۰۰ منابع و مآخذ
- ۱۰۳ منابع عربی
- ۱۰۴ منابع انگلیسی

www.ketab.ir

حقوق دریایی در مفهوم وسیع کلمه مجموع مقررات حقوقی است که بر سفر دریایی حاکم است. در همه زمانها این اعتبار وجود داشته است که شرایط خاص سفر دریایی، خاصه خطرات ناشی از آن، مقررات خاصی را اقتضا دارد. در حالیکه حمل و نقل بر روی رودخانه های بزرگ و کانالها علی المعمول تابع مقررات عمومی قراردادها و عقود است. حقوق دریایی از رژیم خاصی برخوردار است، در همه رشته های حقوقی روابطی که زائیده حقوق دریایی است مورد مطالعه قرار می گیرد. بدین ترتیب حقوق بین الملل عمومی یک قسمت مهمی از قواعد خود را به روابط دریایی در زمان صلح و جنگ اختصاص داده است. حقوق اداری، به مقررات مربوط به اداره بنادر می پردازد، حقوق جزا حاوی جرائمی است که ممکن است در کشتی ارتکاب یابد، حقوق مالی مالیات هایی را مورد مطالعه قرار می دهد که راسته بنادر و کشتیرانی ایجاد می شود. مسلماً بررسی تمام این قواعد در اینجا غیرممکن است.

در مفهوم مضیق کلمه، حقوق دریایی از حقوق تجارت است و یا به عبارت بهتر بخشی است از حقوق خصوصی حاکم بر روابط اسباب که کشتی را مورد بهره برداری قرار می دهند و یا به نحوی از انحاء از آن استفاده می کنند و یا به عبارت بهتر قواعدی هستند که به حقوق دریایی و به قراردادی که امور تبعی آن محسوب می شوند، حاکم است.

اهمیت علمی این رشته از حقوق در کشوری به خوبی تجلی می کند که حمل و نقل دریایی و فعالیت بنادر و تجارت بین المللی آن توسعه یافته باشد.

به عنوان مثال: فرانسه یک کشور مهم دریایی است. موقعیت جغرافیایی به سمت مجاورت در کنار سه دریا بسیار استثنایی است و اهمیت سرزمین های ماوراء بحار وی را مجبور کرده است که روابطی با آنها داشته باشد.

ماده دوم قانون تجارت ایران، کلیه روابطی را که به نحوی از انحاء با حمل و نقل دریایی در ارتباط هستند، جزء اعمال تجاری طبقه بندی کرده است. نتیجه این که تمام افرادی که

شغل معمولی آنان را این فعالیت ها تشکیل می دهد، تاجر محسوب می شوند معذالک قلمرو حقوق دریایی وسیع تر از حقوق تجارت است.

از یک طرف، این امکان وجود دارد که شخصی به کشتیرانی بپردازد بدون اینکه به حمل و نقل اشتغال داشته باشد. در کشتیرانی تجاری، کشتیرانی تفریحی و کشتیرانی به منظور صید ماهی است. مقررات حاکم بر کشتیرانی های غیرتجاری، مقررات مربوط به بهره برداری دریایی است و نه مقررات ناظر به بهره برداری تجاری و تفکیک بین او دو آسان نیست.

از طرف دیگر، حقوق دریایی فقط شامل مطالعه فعالیت های حقوقی ناشی از حمل و نقل دریایی نیست، بلکه احوال و اشخاصی که به این فعالیت ها اختصاص دارند نیز موضوع بررسی آن قرار می گیرد. باید رژیم حاکم بر مالکیت کشتی و استخدام کارکنان آن را مطالعه کند. علاوه بر این حمل و نقل دریایی حقوقی، مقرراتی وجود دارند که مشابه مقررات زمینی نیستند. از آن جمله اند قواعد حاکم بر پرداخت دستمزد کمک در دریا و یا شرکت در خسارات مشترک دریایی و شهرت بسیار طولانی حمل و نقل دریایی موضوع بیمه بود که بعداً این تأسیس حقوقی به سایر طرق حمل و نقل هم تسری پیدا کرد و هنوز هم در باب بیمه دریایی، مقررات ویژه ای وجود دارد.

به جهاتی که گفته شد نمی توان حقوق دریایی را یکی از سیستمات حقوق تجارت به حساب آورد. حقوق مدنی مقرراتی دارد که حاکم بر اموال و تعهدات است و مانند حقوق تجارت به حقوق مدنی وابستگی ندارد و این کیفیت خاص این رشته را -بسیار- توجیه می کند. در حال حاضر تقریباً همه حمل و نقل های دریایی جنبه بین المللی دارند. نتیجه این که چند قانون می توانند به یک حمل و نقل واحد قابل اجراء باشند درحالیکه مفاداً با هم اختلاف دارند.

اختلاف در قانونگذاری موجب بروز تعارض قوانین خواهد شد. این تعارض ها، هم برای متصدیان حمل و نقل و هم برای فرستندگان کالا نگران کننده است، بیشتر بدین جهت که

این دو در برابر خطرات احتمالی بیمه هستند و برای این که بدانید که خود را در برابر چه موضوعاتی بیمه کنید، باید به طور دقیق حدود مسئولیت خود را بشناسید.

www.ketab.ir